

จอตกรยนต์ราชการไว้หน้าบ้านพัก ... หาย !!

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังฉบับนี้ เป็นเรื่องเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนำรถยนต์ของทางราชการไปใช้ในราชการและรถยนต์สูญหายไปขณะจอดเก็บไว้บนถนนบริเวณหน้าบ้านพักของตนเองในช่วงเวลากลางวัน หน่วยงานต้นสังกัดจึงมีคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหาย

ในเรื่องการเก็บรักษารถของทางราชการมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 16 วรรคสาม กำหนดไว้ว่า กรณีที่จะนำรถยนต์ของทางราชการ ไปเก็บรักษาที่อื่นเป็นการชั่วคราวหรือเป็นครั้งคราวได้ ส่วนราชการต้องไม่มีสถานที่เก็บรักษาที่ปลอดภัยเพียงพอหรือต้องมีราชการจำเป็นและเร่งด่วนหรือปฏิบัติราชการลับเท่านั้น

คดีนี้ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้นำรถไปเก็บที่บ้านพักดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด ตำแหน่ง โฆษกการเมืองจังหวัด ได้อ้างเหตุผลที่นำรถไปจอดที่บ้านว่า ภารกิจต่างๆ ของจังหวัดเป็นภารกิจที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ตลอด 24 ชั่วโมง และสำนักงานจังหวัดตั้งอยู่ ณ อาคารศาลากลางจังหวัด ไม่มีสถานที่เก็บรักษารถเป็นการเฉพาะ ไม่ปลอดภัยเพียงพอ อีกทั้งได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นผู้ใช้รถยนต์ส่วนกลางในการปฏิบัติราชการและเก็บรักษาไว้ที่บ้านพักของตน และโดยปกติผู้อยู่อาศัยในละแวกนั้นจะจอดรถไว้บนถนนเช่นเดียวกัน จึงเป็นการดูแลรักษารถยนต์เชิงวิญญูชนจะพึงรักษาทรัพย์สินของตนแล้ว

หลังจากได้รับคำสั่งให้ชดใช้ค่าเสียหายก็ได้อุทธรณ์คำสั่ง แต่รองปลัดกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่งยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งเพิกถอนคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหาย

ปัญหา คือการขออนุญาตและการอนุญาตนำรถยนต์ส่วนกลาง ไปเก็บรักษาที่บ้านพักชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อบริเวณที่จอตกรยนต์ส่วนกลางของสำนักงานจังหวัดมีความปลอดภัยเพียงพอและมีระยะทางห่างจากบ้านพักเพียง 2.3 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 10 นาที ประกอบกับเวลาประมาณ 17 นาฬิกา ก่อนคืนที่รถยนต์จะสูญหาย ผู้ฟ้องคดีได้ขับรถยนต์ออกไปสำรวจพื้นที่เขตจังหวัดบริเวณชุมชนและบริเวณใกล้เคียงในเขตเทศบาล โดยไม่มีความจำเป็นและเร่งด่วนหรือเป็นการปฏิบัติราชการลับ และยังไม่มีการกิจใดที่เกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนที่เป็นกรณีเกิดเหตุเร่งด่วนหรือ ในเวลาจำเป็นหรือมีการให้บริการแก่ประชาชนนอกเวลาราชการ

การขออนุญาตและการอนุญาตนำรถส่วนกลางพิพาทไปเก็บรักษาที่บ้านพัก จึงเป็นการ ไม่ชอบด้วย ข้อ 16 ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523

ถ้าเช่นนั้น ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ทางราชการหรือไม่ ? ประเด็นนี้ **ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า** แม้ว่าการอนุญาตจะไม่ชอบด้วยระเบียบ แต่ตราบใดที่ไม่มีการยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งอนุญาต คำสั่งก็ยังมีผลใช้บังคับ ซึ่งผู้ฟ้องคดีต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ได้รับอนุญาต คือ นำรถยนต์ไปจอดเก็บรักษาไว้ในบริเวณบ้านที่ได้รับอนุญาต โดยต้องจัดให้มีที่เก็บรักษาอย่างปลอดภัยด้วย หรือไม่เช่นนั้นก็ต้องนำรถยนต์ไปจอดที่ที่จอตกรยนต์ส่วนกลางของสำนักงานจังหวัด ซึ่งมีความปลอดภัยมากกว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษารถยนต์ ซึ่งจะต้องดูแลรักษารถยนต์เหมือนวิญญูชนทั่วไปพึงต้องใช้ความระมัดระวังในการดูแลรักษาทรัพย์สินของตน แต่กลับนำรถยนต์ไปจอดเก็บไว้บนถนนหน้าบ้าน

พฤติการณ์จึงถือเป็นการประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในการเก็บรักษารถยนต์และเมื่อรถยนต์สูญหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ

แต่คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า การที่หน่วยงานอนุญาตให้นำรถยนต์ไปจัดเก็บนอกสถานที่โดยไม่มี การตรวจสอบก่อนว่าสถานที่ที่ขออนุญาตนำรถยนต์ไปเก็บรักษามีความปลอดภัยหรือไม่ การกระทำละเมิดจึงเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐด้วย จึงต้องหักส่วนแห่งความรับผิดชอบด้วย ดังนั้น คดีนี้จึงเป็น อุทาคณ์ที่ดีทั้งสำหรับหน่วยงานของรัฐ ผู้มีอำนาจอนุญาตให้นำรถยนต์ไปเก็บนอกสถานที่ และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ขออนุญาตใช้รถยนต์และนำรถยนต์ไปเก็บรักษาไว้ที่อื่นที่ไม่ใช่สถานที่ที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ. 2523 กำหนดไว้ จะได้มีความระมัดระวังในการใช้อำนาจและเก็บรักษารถยนต์ไว้ในที่ปลอดภัยที่สุด...ครับ!

นายปกครอง
